

De volgende checklist kunt u gebruiken om uw eigen taalgebruik beter onder de loep te nemen. De checklist kunt u direct na een consult invullen. Bestudeer voor meer informatie het hoofdstuk 'Tijdens het spreekuur' van de toolkit.

✓	Begroet u de patiënt warm, met een lach en open houding? Laaggeletterden voelen zich vaak onzeker en niet op hun gemak.
✓	Gebruikt u eenvoudige taal? Maar blijft u de patiënt als volwassen persoon aanspreken?
✓	Maakt u tekeningen, gebruikt u illustraties of demonstreert u met 3-dimensionale modellen? Zorg dat deze duidelijk zijn en geen extra vragen oproepen. Zie hoofdstuk 'Tijdens het spreekuur' van de toolkit.
✓	Maakt u korte zinnen? Zoals: 'Ik loop naar de kast. Ik pak mijn jas'. Niet: ik loop naar de kast omdat ik mijn jas wil pakken.
✓	Gebruikt u eenvoudige woorden? Niet: 'de jeugd van tegenwoordig' maar 'kinderen van onze school'.
✓	Gebruikt u zoveel mogelijk de tegenwoordige tijd? 'Ik loop. Ik zit. Ik spreek.'
✓	Vermijd u beeldspraken? Niet: 'Ik wil graag een vinger aan de pols houden'.
	z.o.z.

TIP U kunt voor elk onderdeel van deze lijst nagaan of u deze toepast in uw communicatie. Ook kunt u de aangeven hoe hoog u scoort voor ieder onderdeel op een schaal van 1 tot 5.

✓	Spreekt u duidelijk en niet te snel?
✓	Maakt u notities? Bijvoorbeeld van de woorden die de patiënt gebruikt om zijn ziekte of probleem te beschrijven en gebruikt u deze in de conversatie?
✓	Stelt u maar één vraag te gelijk?
✓	Beperkt u de informatie tot 3-5 kernpunten en prioriteert u deze? De belangrijkste drie zaken die een patiënt moet weten zijn: wat hij heeft, wat hij moet doen en waarom het belangrijk is dat te doen.
✓	Herhaalt u de belangrijkste punten?
✓	Moedigt u patiënten aan om vragen te stellen?
✓	Bevestigt u dat u de patiënt begrijpt? Door hem/haar in eigen woorden te herhalen.
✓	Checkt u met de teach-back-methode? Vertel dat u wilt checken of u het goed hebt uitgelegd. Vraag de patiënt te herhalen wat u net verteld hebt.
✓	Gebruikt u de gebiedende wijs? Bijvoorbeeld: 'Neem elke dag één van deze pillen'. Laaggeletterden ervaren dit niet als betuttelend, maar als duidelijk.

Bron: Pharos en NIGZ.

TIP Laat meerdere praktijkmedewerkers deze lijst nagaan en bespreek de resultaten in het team. Wat zijn de gemeenschappelijke aandachtspunten? Hoe kunnen deze opgepakt worden?